

Posudek
na disertační práci **Jakuba Šloufa** „Genealogie plzeňské revolty 1. června 1953.
Analýza veřejných kolektivních protestů obyvatelstva města Plzně v letech 1948–1953.“

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze – Ústav českých dějin
Historické vědy – České dějiny

Cílem práce Jakuba Šloufa bylo podat nejen základní faktografii, ale také „kulturní genealogii“ (s. 7) protestů vyvolaných vyhlášením měnové reformy v Plzni v červnu 1953. Podařilo se mu odkrýt několik vrstev společenských konfliktů, vázaných na určité sociální vrstvy. Všimá si sociálně motivovaných protestů dělníků, prozápadních orientací v prostředí mládeže a neposlední řadě i konfrontace mezi řadovými členy KSČ a představiteli stranického aparátu. Pozitivem práce se jeví, že podává diferencovaný pohled na protestující a tehdejší společnost a protesty analyzuje v jejich historickém vývoji (od května 1948 s postižením některých starších tradic). Jednotlivé konflikty tak nevidí izolovaně, ale dokáže zaznamenat, jak se z jednoho incidentu na druhý přenášejí modely chování a jejich cíle, modifikovány přitom získanými zkušenostmi.

Autor v předložené práci využívá metodologie teoretického konceptu tzv. nových sociálních hnutí. To je přístup v našem prostředí poměrně novátorský, neboť výzkum se dosud koncentroval spíše na popis odporu proti státně socialistickému režimu a státních represí, přičemž zpravidla vycházel ze zjednodušených chápání teorie totalitarismu. Protestní akt interpretuje Jakub Šlouf jako „specifický druh komunikace, ve kterém jsou zastávané hodnoty prosazovány symbolickými prostředky do veřejného prostoru“ (s. 24). Hlavního adresáta protestů potom vidí v dosud nezúčastněných skupinách obyvatel, ať už se jedná o potenciální sympatizanty či potenciální odpůrce.

Jakub Šlouf prokázal velice solidní znalost odborné literatury, včetně literatury zahraniční (jmenovitě anglicky psané) a regionální. Současně však podnikl, což je třeba zvláště zdůraznit, rozsáhlý výzkum v archivních fondech. To mu umožnilo aplikaci obecných metodologických postupů opřít o mimořádně bohatou faktografickou materii, ověřit platnost závěrů na úrovni mikropříběhů či osobních epizod. Při analýze konkrétního dění v Plzni přitom prokázal znalost celospolečenských souvislostí, včetně modifikací politiky KSČ po roce 1948. Práce má promyšlenou strukturu.

Disertační práce Jakuba Šloufa podle mého názoru přesahuje obvyklou úroveň podobných kvalifikačních prací. Prozrazuje, že autor má již nezanedbatelné publikační zkušenosti.¹ Práci jednoznačně **doporučuji k obhajobě**.

V Praze 4. ledna 2015

PhDr. Jiří Křesťan, CSc.

¹ Srv. alespoň Jakub Šlouf: „Nechceme svaz mládeže, když má rudé otěže!“ Politický život pražských a plzeňských středoškoláků v letech 1945–1948. In: Soudobé dějiny, roč. 18, 2011, č. 4, s. 627–668.